

Rijnstate

Informatie voor patiënten

Jodiumbehandeling (poliklinisch)

In overleg met uw arts heeft u besloten dat u in verband met een schildklierziekte een behandeling met radioactief jodium zult ondergaan. In deze folder vindt u informatie over de behandeling en over de leefregels die u na de jodiumtherapie in acht moet nemen.

Bij deze informatie is een overzicht ingevoegd met uw afspraken en specifieke voorbereiding (bijvoorbeeld medicatie-instructie). Leest u ook dit overzicht goed door.

Algemeen

De schildklier en jodium

De schildklier produceert schildklierhormonen. Deze reguleren de stofwisseling van het lichaam. Voor de productie van deze hormonen is jodium nodig. Schildklierweefsel is in staat jodium (zowel radioactief als niet-radioactief) in grote hoeveelheden op te nemen. Van deze eigenschap maakt de nucleaire geneeskunde gebruik: voor het zichtbaar maken van de schildklier wordt jodium-123 gebruikt en voor de behandeling van schildklieraandoeningen (jodiumtherapie) wordt het radioactieve jodium-131 gebruikt.

Effecten van jodium-131

Er zijn geen aanwijzingen dat deze behandeling schadelijk is of tot andere aandoeningen leidt. U hoeft zich geen zorgen te maken over eventuele risico's of bijwerkingen ten gevolge van deze behandeling, ook niet als u overgevoelig bent voor jodium.

Het radioactieve jodium krijgt u als een capsule toegediend die u kunt doorslikken met water. Na de toediening wordt het jodium via het bloed vervoerd en voor een groot gedeelte opgenomen in uw schildklier. Daar kan dit jodium de schildklier van binnen uit bestralen. Niet opgenomen jodium verlaat het lichaam met de urine. Het effect van de jodiumtherapie duurt enkele maanden. Na ongeveer een half jaar is er geen effect meer. Het is mogelijk de behandeling meerdere malen te ondergaan.

Jodium-131 zendt twee soorten straling uit. De ene soort zorgt voor de vermindering van overmatige of ongewenste functie van schildkliercellen. De omgeving en ander weefsel in het lichaam ondervinden nauwelijks schade van deze straling. Daarnaast wordt straling uitgezonden die te vergelijken is met röntgenstraling. Ook mensen uit uw omgeving ontvangen deze straling. Om te voorkomen zij hier te veel van opvangen, dient u zich na de therapie aan een aantal leefregels te houden. Deze regels vindt u in de bijlage.

Vorbereiding op de behandeling

De informatie over de voorbereiding hieronder is algemeen. De voorbereiding op de behandeling met jodium verschilt per persoon. U ontvangt bij deze folder ook persoonlijke instructies. Lees deze ook goed door.

Gebruik van medicijnen

Medicijnen die u gebruikt voor de behandeling van uw schildklier mag u tijdelijk niet innemen. Eventuele andere medicatie mag u doorgebruiken zoals u gewend bent. In de bijgevoegde informatie leest u welke instructie voor u van toepassing is.

De schildkliermedicijnen kunt u, na overleg met uw arts, in het algemeen op de vierde dag na de behandeling met radioactief jodium weer gaan gebruiken. Het mag beslist niet eerder omdat dan het effect van de behandeling minder kan zijn.

Zwangerschap en borstvoeding

Jodiumtherapie wordt tijdens de zwangerschap niet gegeven. Als u denkt dat u zwanger zou kunnen zijn, meldt u dit dan aan de nucleair geneeskundige. Als u borstvoeding geeft, moet dit voor de toediening van het radioactief jodium worden afgebouwd. Na de toediening mag u het betreffende kind geen borstvoeding meer geven.

Gesprek

In de week voordat u de jodiumtherapie ondergaat heeft u een afspraak met de nucleair geneeskundige die u meer informatie geeft over uw behandeling met radioactief jodium. Als u nog vragen heeft over de behandeling kunt u hem/haar deze vragen stellen. U kunt zich voor de afspraak melden bij de afdeling Nucleaire geneeskundigen op de eerste verdieping van Rijnstate Arnhem (route 25). Dit bezoek duurt ongeveer een half uur.

Bloedonderzoek

Om uw schildklierfunctie te bepalen is het nodig dat u in de week voor uw behandeling bloed laat prikken. In uw persoonlijke instructie leest u wanneer u dit moet laten doen.

Vooronderzoek

Om te bepalen hoeveel jodium per behandeling moet worden toegediend, vindt eerst vooronderzoek plaats naar de grootte en de functie van de schildklier. De hoeveelheid jodium die u krijgt, hangt namelijk af van het soort schildklieraandoening, de grootte van de schildklier en de mate van opname van jodium in de schildklier.

Meestal wordt het vooronderzoek uitgevoerd in de week voor uw behandeling. Als het onderzoek kortgeleden is gedaan is herhaling niet nodig. Het vooronderzoek wordt uitgevoerd op twee achtereenvolgende dagen.

Op de eerste dag krijgt u de capsule met radioactief jodium, die u kunt innemen met een beetje water. Deze afspraak duurt ongeveer een kwartier.

De volgende dag is het jodium in de schildklier opgenomen en komt u terug om de foto's te maken. Tijdens het maken van de foto's ligt u op een onderzoekstafel. Een gammacamera hangt boven de tafel en registreert de straling die door de radioactieve stof wordt uitgezonden. Zo kunnen foto's worden gemaakt en kan de arts een beeld krijgen van uw schildklier.

De camera hangt vrij dicht boven uw hals. U merkt niet dat de foto's worden genomen. U kunt uw kleding aanhouden, alleen uw hals dient onbedekt te zijn. Als u een ketting draagt, moet u deze afdoen. Tijdens het maken van de foto's ligt u zo stil mogelijk. Dit bevordert de kwaliteit van de foto's. Na het maken van de foto's kan het zijn dat de nucleair geneeskundige uw schildklier in de hals wil voelen.

Behandeling met jodium

Nuchter komen

Vanaf 3 uur voor uw afspraak bij de internist mag u niets meer eten of drinken.

Inname capsule

Op het afgesproken tijdstip komt u naar de afdeling Nucleaire geneeskunde op de eerste verdieping van Rijnstate Arnhem (route 25). Hier krijgt u van de nucleair geneeskundige de capsule met radioactief jodium, die u inneemt met een beetje water.

Deze afspraak duurt ongeveer een kwartier.

Om het jodium sneller te laten opnemen in het bloed mag u tot één uur na toediening van het radioactief jodium niets meer eten of drinken.

Na de behandeling

Na behandeling met radioactief jodium kunt u andere personen in lichte mate aan straling blootstellen. Dit brengt weliswaar geen direct gevaar met zich mee, maar de hoeveelheid straling voor uw omgeving dient toch altijd zo klein mogelijk te zijn. Dit geldt voor kleine kinderen en zwangeren in het bijzonder. U wordt daarom geadviseerd om de beschreven leefregels (zie bijlage) gedurende één week zo goed mogelijk te volgen. De straling die mensen in uw omgeving ontvangen zal dan acceptabel zijn.

Let op!!!

Neem in geval van braken binnen twee uur na inname van de capsule direct contact op met de nucleair geneeskundige, telefoon 088 - 005 6067.

Bij onverwachte ziekenhuisopname in de week na de jodiumtherapie, moet u de arts die u in het ziekenhuis behandelt waarschuwen dat u een behandeling met radioactief jodium heeft ondergaan.

Controle-afspraak bij uw internist

Na enkele weken heeft u een afspraak met uw internist. De internist zal met u het effect van de jodiumtherapie bespreken.

Vragen

Als u na het lezen nog vragen heeft, bespreek deze dan voor de behandeling met de arts of de medewerkers van de afdeling Nucleaire geneeskunde.

Telefoon Nucleaire geneeskunde: 088 - 005 6067. Of kijk op www.rijnstate.nl/schildklier.

Nucleair geneeskundigen

M.J.E. Bernsen

F. Intema

B.W. Hendrickx

W.J.G. Oyen

Leefregels

Ook na ontslag bevat uw schildklier radioactief jodium waardoor de bestraling nog enkele weken doorgaat. Dit effect is voor u gunstig, maar betekent wel dat mensen in uw naaste omgeving met straling vanuit uw schildklier in aanraking komen. Hoewel de straling gering is, wordt aangeraden de hieronder volgende leefregels op te volgen.

Algemeen

Uw huisgenoten moeten zoveel mogelijk afstand van u nemen, in iedere geval meer dan één meter. Bij langdurige aanwezigheid zoals bij televisie kijken of eten, liefst twee meter of meer.

Toilet

Bij toiletbezoek moet u altijd zittend plassen (ook mannen). Gebruik altijd toiletpapier, ook na plassen. De handen moeten zo mogelijk op het toilet worden gewassen, dit om besmetting van deurknoppen te voorkomen.

Huisgenoten

Slaap op tenminste twee meter afstand van uw partner, bij voorkeur in aparte kamers. De bedden in de verschillende kamers mogen niet tegen dezelfde muur staan omdat de afstand tussen de bedden dan te klein is. Aangeraden wordt knuffelen en seks te beperken tot maximaal 30 minuten per dag.

Oudere partner

Bij personen van 60 jaar of ouder is de kans op stralingsschade zeer gering (een factor 5 à 10 minder dan voor de gemiddelde volwassene). Als uw partner of huisgenoten deze leeftijd bereikt hebben, hoeft u zich niet zo streng te houden aan de maatregelen onder 'algemeen' en 'huisgenoten'.

Volg alleen de leefregels, die u zonder problemen kunt naleven. U hoeft dus niet met bedden te gaan schuiven. De maatregelen onder alle andere kopjes dient u zoveel mogelijk op te volgen.

Kinderen

Kleine kinderen (tot en met 10 jaar) zijn gevoeliger voor straling dan volwassenen. Daarom moet u direct lichamelijk contact vermijden en een zo groot mogelijke afstand tot kleine kinderen houden. Dit geldt ook voor zwangeren.

Eventuele kinderen in uw huishouden moeten door een van uw huisgenoten worden verzorgd. Als dit niet mogelijk is, moet u uw kinderen tijdelijk bij familie of vrienden onderbrengen.

Bezoek

Bij kortdurend bezoek, bijvoorbeeld een avond of middag, hoeft u voor bezoek geen speciale maatregelen te nemen. Houd wel afstand en vermijd direct lichamelijk contact. Bezoek van/aan kleine kinderen en zwangere vrouwen wordt afgeraden.

Vervoer

In de eerste week moet u niet langer dan maximaal een uur per keer met het openbaar vervoer reizen. Bij vervoer per taxi moet u zo ver mogelijk van de chauffeur af gaan zitten. Reis niet meer dan twee uur met dezelfde taxichauffeur.

Bijeenkomsten

U kunt bioscoopbezoek en andere bijeenkomsten, waarbij u enkele uren vlak naast of vlak bij iemand anders zit, beter vermijden.

Werk

Na ontslag uit het ziekenhuis kunt u - indien van toepassing - gewoon weer naar uw werk. Als u werkzaam bent in het basisonderwijs of werkt met kinderen tot en met tien jaar mag dat echter niet. U moet dan één respectievelijk twee weken verzuimen. Ook op het werk moet u zoveel mogelijk afstand bewaren. Als u twijfelt of u aan het werk kunt, dient u te overleggen met de nucleair geneeskundige die u in het ziekenhuis heeft behandeld.

Borstvoeding

Als u borstvoeding geeft, moet u daar voor de behandeling met radioactief jodium mee stoppen. U mag na ontslag uit het ziekenhuis het betreffende kind geen borstvoeding meer geven.

Zwangerschap/kinderwens

Gedurende de eerste zes maanden na behandeling met radioactief jodium wordt zwangerschap ontraden. Mannelijke patiënten wordt aangeraden om binnen zes maanden na behandeling geen kinderen te verwekken. Seksueel contact op zich is gedurende deze zes maanden geen enkel bezwaar.

Ziekenhuisopname

Bij onverwachte ziekenhuisopname in de week na de jodiumtherapie moet u de arts die u in het ziekenhuis behandelt meteen melden dat u kortgeleden jodiumtherapie heeft gehad.